

Pensions- trender 2025.

7 globala trender som förändrar
ekonomi, arbetsliv och pensioner

Innehåll

En ny tid för pensioner, arbetsliv och ekonomi	3
Framtidens spelplan: Nyckeltrender 2025	4
01 Demografiska förändringar	6
02 Ekonomiska utmaningar	7
03 Pensionssystemet under press	9
04 Ökad rörlighet på arbetsmarknaden	11
05 Flexibel arbetstid	13
06 AI och kompetensväxling.	14
07 Allt fler vill samla pensionen	15
Så kan du ligga steget före	16
Nyckeltrender och deras påverkan	17
Konkreta råd om företagens väg framåt.	18
Navigera rätt i varje livsfas	19

En ny tid för pensioner, arbetsliv och ekonomi

Vi står inför ett paradigmskifte. En åldrande befolkning, nya arbetsmönster och ekonomiska förändringar utmanar de system vi länge tagit för givna – inte minst pensionen. Samtidigt växer en ljusare framtid fram, fylld av nya möjligheter att förverkliga drömmar.

Många har en bättre ekonomisk standard än tidigare generationer. Fler lever längre och friskare liv. Arbetslivet blir mer flexibelt med både fler "jobbonärer" och egenföretagare. Möjligheterna att påverka sin egen pension har aldrig varit större. Men för att vi ska kunna dra nytta av dessa förändringar behöver vi också omvärdera vår syn på pensionen – från något avlägset och administrativt, till något som angår oss alla här och nu. Något som går att påverka: både genom att öka sin egen kunskap och genom att exempelvis arbeta eller spara mer.

Den här rapporten identifierar sju globala trender som formar framtidens pensioner, arbetsmarknad och ekonomi. Trenderna pekar på både utmaningar och möjligheter: Hur skapar vi hållbara pensionssystem när allt färre försörjer allt fler? Hur anpassar sig företag till en rörligare arbetsmarknad och längre livslängd? Och hur ser vi till att individer har kunskap och verktyg för att skapa ekonomisk trygghet genom hela livet? Hur kan vi skapa fler innovativa företag och göra dessa mer konkurrenskraftiga i en alltmer hårdnade internationell konkurrens?

SPP har tagit fram en trendrapport som sätter globala nyhetsskeenden, som berör oss och våra kunder, i ett sammanhang där vi kan se mönster. Det handlar om att fånga och sätta ord på de största globala trenderna inom geopolitik, ekonomi, demografi, pensioner och arbetsmarknad.

Med denna rapport vill vi hjälpa våra kunder att lättare orientera sig i en tid präglad av stor ekonomisk och politisk osäkerhet. Målet med rapporten är att ge dig insikter som hjälper dig att navigera förändringar – förutsedda och oförutsägbara – för både dig själv, ditt företag och dina medarbetare. Men framför allt för att hjälpa dig att skapa en framtid att glädja sig åt.

Vi tillsammans har möjligheten att forma framtiden – genom att anpassa våra system, förändra våra beteenden och skapa en ny syn på pensionen som en tid av frihet och möjligheter.

Varsågod, här är några av de viktigaste trenderna att hålla koll på under 2025.

Jenny Rundblad
vd för SPP, en del av
Storebrands koncernledning

Framtidens spelplan: Nyckeltrender 2025

Globala trender 2025 förändrar ekonomi, arbetsmarknad och demografi, vilket ställer krav på företag och samhälle att förstå och anpassa sig. Att identifiera och navigera dessa företeelser är avgörande för pensionssystemens hållbarhet, flexibilitet och framtida relevans.

Varför är detta viktigt?

För samhällen

Makrotrender påverkar pensionssystemens hållbarhet och samhällets stabilitet.

För företag

Företag måste anpassa sig till företeelser som påverkar arbetskraft och konkurrenskraft.

För individer

Trygghet kräver flexibla pensionssystem som möter framtidens behov.

Trenderna som presenteras

01 Demografiska förändringar

En åldrande befolkning och minskad arbetskraft kräver anpassningar för att säkra pensionssystemets hållbarhet.

02 Ekonomiska utmaningar

Företagens konkurrenskraft måste stärkas genom förutsättningar som främjar innovation och företagande i Sverige för att säkra sysselsättningen och pensionerna.

03 Pensionssystemet under press

Pensionssystemet är under press, och unga efterfrågar stabila och transparenta lösningar för långsiktig trygghet.

04 Ökad rörlighet på arbetsmarknaden

Gig-ekonomin utmanar traditionella arbetsformer och skapar behov av nya trygghetslösningar.

05 Flexibel arbetstid

Flera länder ser en efterfrågan på kortare arbetsveckor med fokus på ökad livskvalitet och balans.

06 AI och kompetensväxling

AI effektiviserar företag men kräver att arbetskraften utvecklar nya färdigheter för framtidens behov.

07 Allt fler vill samla pensionen

Internationell trend med flexibla pensionssystem med flytträtt och individanpassad rådgivning där pensionen samlas hos en eller flera aktörer.

Vår syn på saken:

En ökad förståelse för dessa företeelser gör det möjligt att förändra pensionssystemet och skapa pensionslösningar för att möta framtidens krav och säkerställa ekonomisk trygghet.

7 globala trender

01

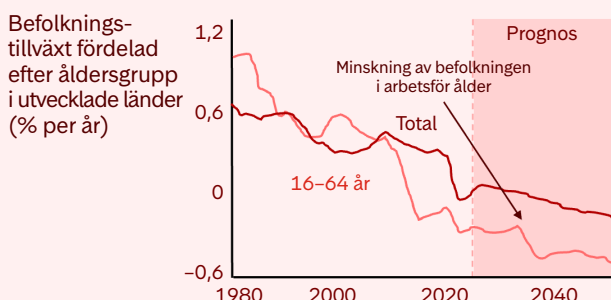
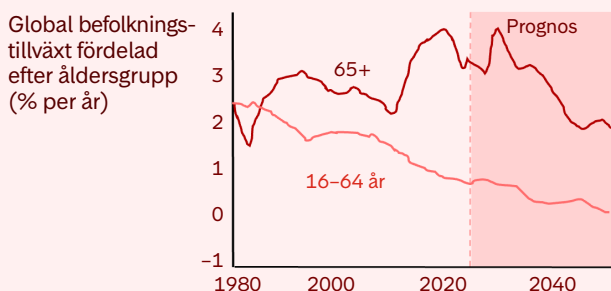
Demografiska förändringar

Vi lever allt längre och födelsetalen sjunker. En åldrande befolkning och minskad arbetskraft kräver anpassningar för att säkra pensionssystemets hållbarhet.

Global befolkningsutveckling och framtida topp

- Befolkningen förväntas nå sin **topp på 10,3 miljarder runt 2080-talet** (från 8,2 miljarder 2024) för att sedan avta.
- Antalet personer **över 65 år** förväntas **öka från 18 % till 27 % av befolkningen år 2050** i OECD-länderna.
- Låga födelsetal i Sverige (1,45 per kvinna) drivs av kostnader, osäkerhet och livsstilsval, vilket minskar arbetskraften över tid.
- En växande andel över 65 år och färre i arbetsför ålder **hotar pensionssystemets hållbarhet**.

Demografiska förändringar utmanar pensionssystemen

Demografiska förändringars påverkan på samhället

Ökat tryck på pensionssystemet

Pensionsutgifterna i OECD-länderna väntas öka från 8,8 % till 9,4 % av BNP år 2050. Längre livslängd innebär att pensioner måste betalas ut under längre perioder.

Högre kostnader för välfärd och sociala system

Större resurser krävs för sjukvård och omsorg, vilket kan leda till minskade medel för utbildning, infrastruktur och andra samhällsbehov.

Förändringar i arbetsmarknaden

Minskad arbetskraft kan leda till arbetskraftsbrist och långsammare ekonomisk tillväxt. Lösningar kan inkludera höjd pensionsålder, högre avsättningar till tjänstepensionerna och incitament för att öka deltagande i arbetsmarknaden.

Vår syn på saken:

En åldrande befolkning ökar pressen på pensionssystemen och kräver strukturella reformer för ökat arbetskraftsdeltagande, bibehållen konkurrenskraft och pensionssystemens långsiktiga hållbarhet.

02

Ekonomiska utmaningar

Svag tillväxt i Europa, budgetunderskott och geopolitiska risker ökar behovet av att stärka företags konkurrenskraft och innovation för att säkra sysselsättningen och pensionerna.

Innovation och företagande i fokus

Ge företag förutsättningar att stärka konkurrenskraft och innovationsförmåga i Europa, vilket främjar ekonomisk tillväxt och hållbara pensionssystem.

5 ekonomiska trender för 2025

Global tillväxt saktar in men stannar inte

Världsekonomin väntas växa med ~3%, drivet bland annat av USA och Indien, medan Europa väntas växa långsammare.

Försiktiga räntesänkningar

ECB väntas sänka räntan för att stimulera ekonomin, Fed väntas avvakta inflationsutvecklingen och Bank of Japan har annonserat fortsatt höjning.

Handel stabil trots tullar

Handelsvolymen väntas öka något trots att ökade tullar annonserats, bland annat mellan USA och Kina.

Ekonomiska utmaningar för offentliga finanser

Budgetunderskotten förväntas vara ~2% högre än före pandemin, och marknaderna fokuserar på finanspolitisk disciplin.

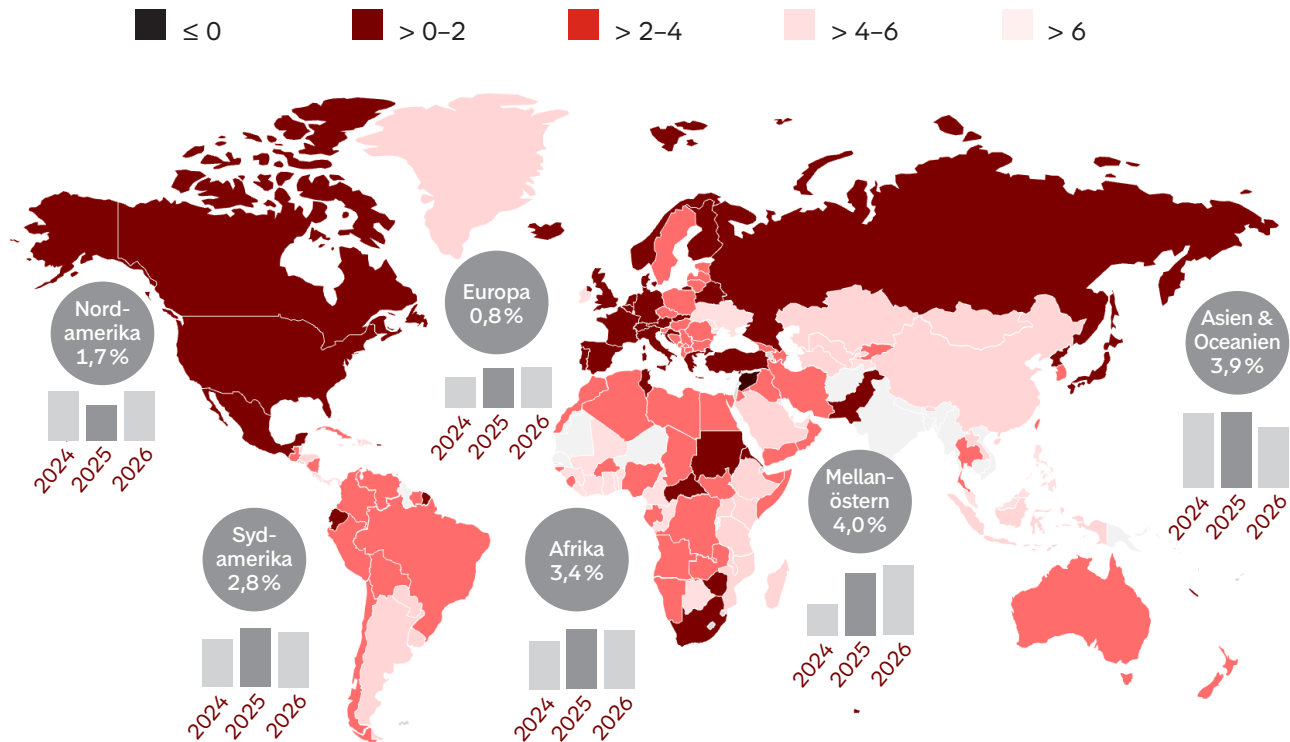
Geopolitikens effekter

Spänningar mellan USA och Kina samt potentiella Taiwan-konflikter har långsiktiga effekter, men har begränsad omedelbar makroekonomisk påverkan.

Källa: Business Sweden, Oxford Economics, Capital Economics

Global tillväxt tar långsamt fart

BNP-tillväxt 2025, fasta priser, årlig procentuell förändring, prognos

Vår syn på saken:

Sveriges och företagens konkurrenskraft behöver stärkas för att driva tillväxt och innovation. Fokus bör vara att ge företag de rätta förutsättningarna för ekonomisk tillväxt i Sverige.

03

Pensionssystemet under press

Det ökade trycket på pensionssystemet gör att vi behöver arbeta längre, och enbart allmän pension ger inte längre tillräcklig ekonomisk trygghet. Unga efterfrågar stabila och transparenta pensionslösningar.

Pensionssystemets utmaningar och framtid

- Det nuvarande pensionssystemet¹⁾ klarar inte av att möta längre livslängd, vilket gör det ohållbart för yngre generationer.
- Tidigaste pensionsåldern²⁾ höjdes från 61 år 2020 till 63 år 2023. För personer födda 1997–2014 förväntas pensionsåldern bli 70 år som riktålder.
- Höjningarna visar att systemet är under press, likt i Nederländerna och Frankrike.
- Detta skapar oro och misstro bland yngre generationer om pensionernas framtid – om den räcker till för att möta önskemål.

¹⁾ Samt andra liknande system

²⁾ Lägst ålder för uttag av inkomstgrundade delar av allmän pension

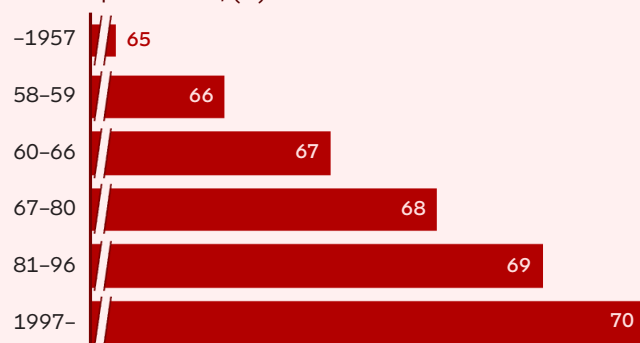
Unga vuxnas syn på pensionssystemet

- 3 av 5 av unga vuxna uttrycker oro för att inte orka arbeta fram till pensionen.
- 1 av 5 mellan 18 och 30 år uppger att de inte pensionssparar.
- 65 % av unga vuxna oroar sig för att pensionen inte kommer att räcka.

Riktålder – när kan man ta ut allmän pension?

Riktålder¹⁾ på när man kan ta ut allmän pension baserat på födelseår, (år)

¹⁾ Riktåldern anpassas efter medellivslängden och avgör när du kan ta ut allmän pension. Det är den tidigaste ålder då delar av den allmänna pensionen kan tas ut, t ex bostadstillägg. Det är möjligt att påbörja uttag av inkomstgrundade delar som t ex inkomstpension tre år före riktåldern, men pensionen blir då lägre (fyra-fem år tidigare om född före 1970).

Skapa incitament för ökat sparande och tryggare pensioner

Utbildning och förståelse

Informera anställda om pensionssystemet och deras möjligheter för att öka medvetenhet och engagemang.

Stärk incitament för tjänstepension

Erbjud konkurrenskraftiga premiebaserade pensionslösningar och lyft fram fördelarna som en del av anställningens värde.

Uppmuntra sparande

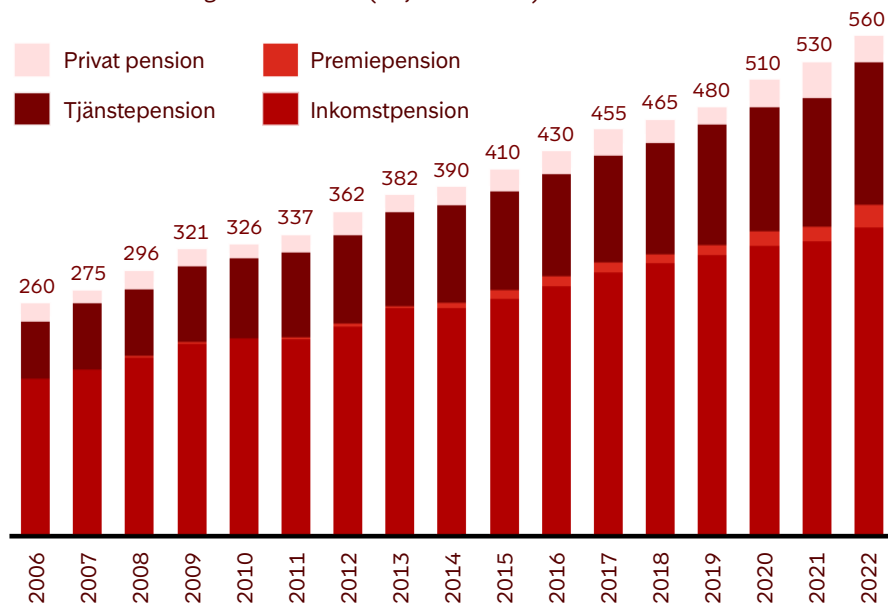
Skapa lösningar som uppmuntrar anställda att spara mer, exempelvis genom utbildning, lönevaxling eller erbjudanden om förmånliga sparprogram.

Källa: World Population Prospects 2024, SCB, SACO, SEB, Kommunal, Pensionsmyndigheten

Tjänstepensionen ökar som andel av pensionen – ställer höga krav på pensionsleverantörerna

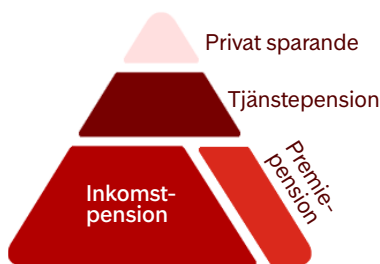
Pensionsutbetalningar 2006–2022: Förändrad sammansättning

Pensionsutbetalningar 2006–2022 (Miljarder kronor)

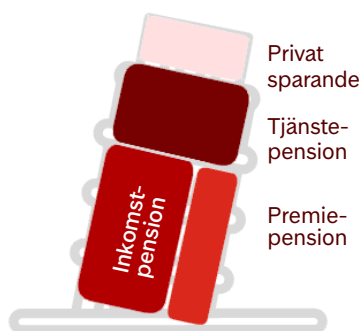

Ett lutande torn i stället för pyramid

En mer rättvisande bild än pensionspyramiden av pensionssystemet är ett lutande torn som visar hur tjänstepensionen och privat sparande kompenserar för inkomstpensionens allt minskande betydelse.

Pensionspyramiden kan bli missvisande när inkomstpensionens betydelse minskar och tjänstepension får större betydelse för den anställdas pensionsnivå.

Pensionspyramiden kan ersättas av en modell¹⁾ "Lutande tornet" som återspeglar inkomstpensionens minskade betydelse, den ökade vikten av tjänstepensionen samt systemets hållbarhetsutmaningar.

¹⁾ Modellen som visar det lutande tornet i Pisa är ett illustrativt exempel

Vår syn på saken:
Höjd pensionsålder och osäkerhet kring pensionssystemets långsiktiga hållbarhet gör det viktigare än någonsin att skapa incitament för ökat tjänstepensionssparande och privat sparande.

04

Ökad rörlighet på arbetsmarknaden

Gig-ekonomin och flexibiliteten i arbetslivet ökar. Det omformar arbetsmarknaden i grunden och skapar behov av nya trygghetslösningar.

Nya arbetsmönster i en global ekonomi

- Gig-ekonomin¹⁾ växer snabbt, med en **25 % ökning av frilansuppdrag mellan 2021 och 2023**.
- Arbetsmarknadens rörlighet ökar också, där cirka **30 % av arbetskraften (900 000) i Danmark bytte jobb senaste året** – men **risken för arbetslöshet är 2–4 gånger högre första året** efter ett jobbyte, vilket skapar behov av trygghetslösningar.

Röster från gig-ekonomin: Frihet eller osäkerhet?

”Gig-arbetare saknar ofta fast anställning, vilket innebär att de inte har tillgång till sociala förmåner som sjukförsäkring, pension och betald semester.

Sprio

”Flera domar i Europa, även i Sverige, tvingar plattformar att ta större ansvar för sina uppdragstagare (till exempel Wolt-domen).

Dagens industri

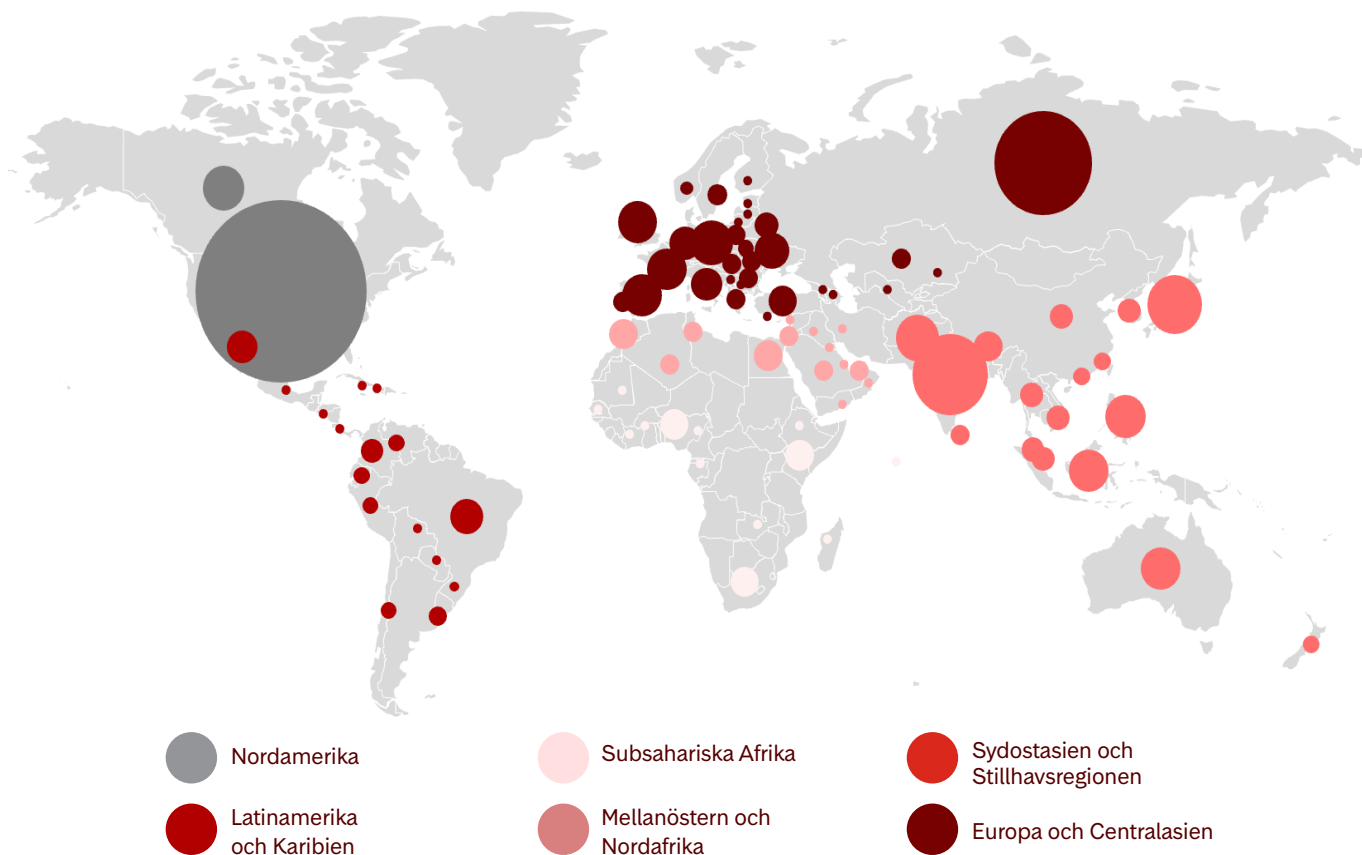

¹⁾ Gig-ekonomi är en bred definition som innefattar frilansare, enmans-konsulter, startups, samt andra kort-tidsuppdrag.

Källa: World Bank Group, Pensionsmyndigheten

Gig-ekonomins¹⁾ globala fördelning

Global fördelning av gig-plattformar baserat på aktivitet, 2023

¹⁾ Gig-ekonomi är en bred definition som innefattar frilansare, enmanskonsulter, startups, samt andra korttidsuppgifter.

Vår syn på saken:
Gig-ekonomin och ökad jobbrörlighet omformar arbetsmarknaden. Högre risk för arbetslöshet vid jobbyten skapar ett växande behov av trygghetslösningar – kan öka flexibilitet på arbetsmarknaden.

Flexibel arbetstid

Flera länder ser en efterfrågan på kortare arbetsveckor. Något som skapar utmaningar för arbetsgivare och pensionssystem.

Flexibelt arbete: Fördelar och konsekvenser

- En ökande efterfrågan på distansarbete, flexibla arbetstider och kortare arbetsveckor motiveras av förbättrad hälsa, livsbalans och ökad produktivitet.
- Detta medför dock utmaningar för arbetsgivarna, pensionssystemet och för Sveriges konkurrenskraft, då arbetstiden redan är lägre än det europeiska genomsnittet.
- Konsekvenserna behöver utredas.

Konsekvenser för pensionssystemet

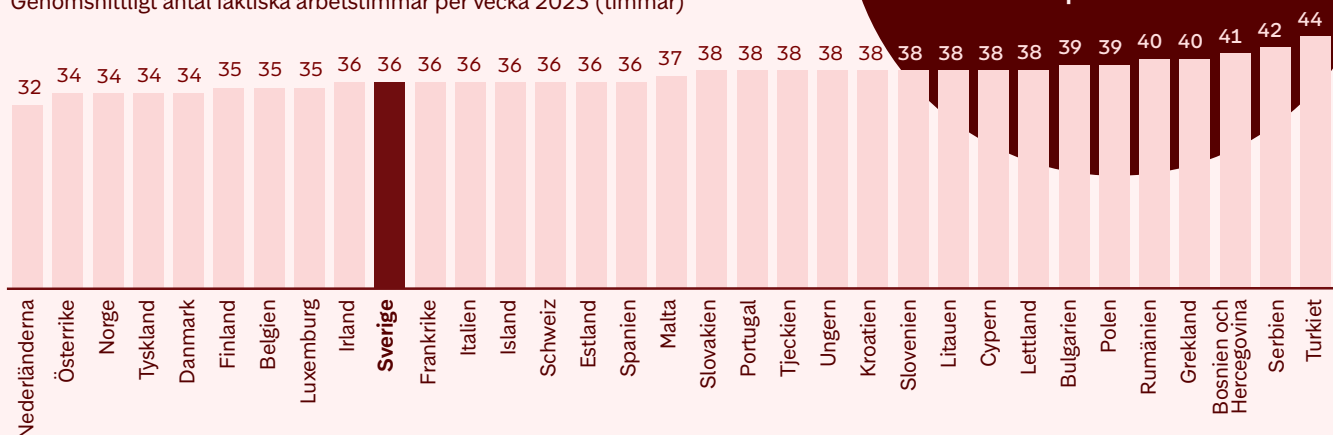
- **Lägre pensionsavsättningar:** Kortare arbetstid ger mindre pensionssparande.
- **Risk för ohållbara system:** Om staten täcker kostnaden ökar pressen på förmånsbestämda pensioner.
- **Livsstilsförändringar** och möjlighet att pausa tjänstepensionen kan leda till ett **längre arbetsliv** och vi blir **jobbonärer i större utsträckning**.

Vår syn på saken:
Sverige ligger redan under snittet i arbetade timmar och införandet av generellt kortad arbetstid riskerar att försvaga konkurrenskraften, förutsättningar för företagande och Sverige som entreprenörsland.

EU jämförelse av antal faktiska arbetstimmar per vecka

Genomsnittligt antal faktiska arbetstimmar per vecka 2023 (timmar)

Källa: Ekonomifakta, Arkwright Research & Analysis, Eurostat

06

AI och kompetensväxling

AI-teknologi förändrar arbetsmarknaden och effektiviserar företag. Samtidigt krävs att arbetskraften utvecklar nya färdigheter för att säkra företagens konkurrenskraft.

AI driver behovet av kompetensväxling

- AI omdefinierar företagets konkurrens och kompetensväxling blir avgörande.
- Genom att använda AI för att utveckla kompetenser stärker företag sin innovationsförmåga och anpassningskraft i en föränderlig marknad.

Kompetensväxling: En strategi för företag och individer

Individen

50 % av anställda behöver kompetensväxling¹⁾. Färdigheter som problemlösning och analytiskt tänkande är avgörande för framtidssäkring.

Företagen

HR kan använda AI för att identifiera kompetensgap, optimera rekrytering och skräddarsy utbildningar, vilket stärker engagemanget och framtidsäkrar arbetsstyrkan.

Affärsnytta

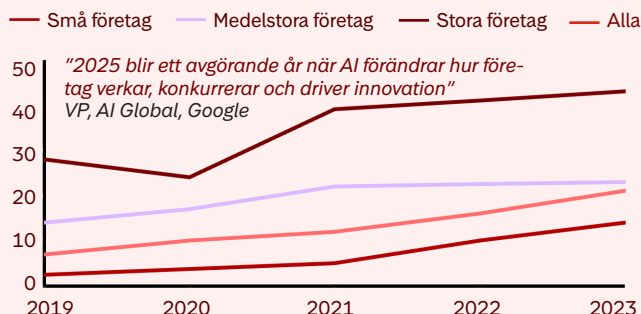
Adekvat kompetensväxling kombinerat med AI kan öka produktiviteten med upp till 40 %²⁾ och stärka företagets konkurrenskraft på en föränderlig marknad.

¹⁾ Enligt World Economic Forum

²⁾ Källa: MIT Sloan (41%) och The Atlantic (44%)

AI-användning ökar i alla företagsklasser

Andel (%) företag i Sverige som använder AI efter storleksklass, 2019–2023

Vår syn på saken:
AI och kompetensväxling är avgörande HR-verktyg för att företag och medarbetare ska hänga med – och inte riskera att hamna på efterkälken i en snabbt föränderlig marknad.

Allt fler vill samla pensionen

Att samla sitt pensionskapital hos en aktör blir alltmer efterfrågat. Något som kan ge individen flera fördelar, men ställer krav på konsumentskydd för att inte riskera försämrade trygghet.

Ett skifte mot större flexibilitet i pensionssparandet

- Konsolidering av pensionskapital är en växande företeelse som ökar spararens flexibilitet, men det kräver att försäkringsskyddet bibehålls.
- Det australiensiska "supersystemet" möjliggör och underlättar konsolidering med lägre avgifter.
- Norges OTP-system säkerställer enkel konsolidering av pensionskapital, vilket skapar transparens och trygghet för individen.

Vad Sverige kan lära av de bästa pensionssystemen i världen

2024 Mercer CFA Institute Global Pension Index – tre länder av topp tio.

Nederländerna – kombinerar statliga och fonderade lösningar med kollektiv riskdelning för effektiv konsolidering.

Australien – det australiensiska "supersystemet" tillåter och förenklar konsolidering med reducerade avgifter.

Danmark – kombinerar låg offentlig pension med arbetsmarknadspensioner och privat sparande.

Sverige – kan stärka pensionssystemet genom att balansera ökad flexibilitet med säkerhet för sparare, samtidigt som incitament skapas för att främja sysselsättning och möta framtidens utmaningar.

Volym av konsoliderat pensionskapital i Sverige

Flyttade tillgångar, Miljarder SEK

Vår syn på saken:
Ökad konsolidering av pensionskapital kräver tydlig information, utbildning och rådgivning för att säkerställa konsumentskydd och undvika att sparare tappar försäkringsskydd och garantier.

Så kan du ligga steget före

Sammanfattning och viktiga key take aways
för företag och medarbetare.

1

Överblick nyckeltrender
och deras påverkan

2

Konkreta råd
om företagens
väg framåt:
Hållbara
strategier
för 2025

3

Personguiden:
Navigera rätt
i varje livsfas

1

Nyckeltrender och deras påverkan

2025 präglas av förändringar som omformar arbetsmarknaden, ekonomin och pensionslandskapet.

Demografiska förändringar

En åldrande befolkning ökar pressen på pensionssystem och välfärd. Företag bör fokusera på incitament för ökat arbetskrafts- och pensionsdeltagande för långsiktig hållbarhet.

Ekonomiska utmaningar

Europas svaga tillväxt visar på behovet av att stärka företagens konkurrenskraft och innovation, med särskilt fokus på att skapa förutsättningar för ekonomisk tillväxt och framgång i Sverige.

Pensionssystemet under press

Höjd pensionsålder och osäkerhet kring pensionssystemens hållbarhet gör det viktigare än någonsin att skapa incitament för tjänstepension och privata kompletteringar.

Ökad rörlighet på arbetsmarknaden

Gig-ekonomin och ökad jobbrörlighet omformar arbetsmarknaden, men den högre risken för arbetslöshet vid jobbyten skapar ett växande behov av trygghetslösningar.

Flexibel arbetstid

Kortare arbetsveckor kan förbättra arbetslivsbalansen, men Sverige ligger redan under snittet i arbetade timmar, vilket riskerar att försvaga konkurrenskraften och företagandet.

AI och kompetensväxling

AI och kompetensväxling ger HR verktygen att framtidssäkra företagens kompetens och förhindra att de tappar konkurrenskraft i en föränderlig marknad.

Allt fler vill samla pensionen

Ökad konsolidering av pensionskapital – att samla pensionskapitalet hos en eller flera aktörer – kräver tydlig information och rådgivning för att säkerställa rätt och relevant försäkringsskydd och garantier i sparande.

Vår syn på saken:

För att möta framtidens utmaningar behöver företagen fokusera på såväl konkurrenskraft, som att integrera hållbarhet i alla delar – från jämställda förmåner till transparens, hållbarhet och inkludering.

Du kan läsa mer om hur vi arbetar med hållbarhet på www.spp.se/hallbarhet

Konkreta råd om företagens väg framåt

Hur företag kan hantera och även dra nytta av aktuella trender.

Demografiska förändringar

Implementera program för att dra nytta av erfaren arbetskraft, t ex mentorskap mellan yngre och äldre medarbetare för att stärka kunskapsöverföring och inkludering.

Ekonomiska utmaningar

Främja företagets konkurrenskraft och innovationsförmåga genom strategier som driver engagemang, utveckling och effektivt resursutnyttjande.

Pensionssystemet under press

Skapa en strategi för att attrahera och behålla rätt kompetens genom employer branding och friskvård, särskilt med tanke på den framtida arbetskraftsbristen.

Ökad rörlighet på arbetsmarknaden

Främja löneväxling, privata kompletteringar samt andra typer av trygghetslösningar som skapar ekonomisk stabilitet för medarbetare vid jobbyten i en rörlig arbetsmarknad.

AI och kompetensväxling

Satsa på kontinuerliga kompetensväxlingsprogram för att säkerställa att medarbetare har rätt kompetens för framtidens arbetsuppgifter, med fokus på AI och digitala verktyg.

Allt fler vill samla pensionen

Bidra till medarbetarnas trygghet och förståelse genom att samarbeta med en pensionsleverantör med bra villkor, och erbjuda rådgivning.

3

Navigera rätt i varje livsfas

Vägledning för hur medarbetare i olika faser av livet kan agera för att optimera sin framtida pension – steg för steg.

20–35 år: Unga generationen

- **Säkerställ att ha tjänstepension och privat sparande** för en stabil pension.
- **Överväg hög risk**, som väldiversifierade aktiefonder, för bättre avkastning.
- **Förstå systemet och vidareutbilda dig** för högre pension.

36–50 år: Mitt i karriären

- **Sätt mål** och följ upp att sparandet är tillräckligt.
- **Se över val av aktie- och globalfonder vid betydelsefulla händelser** i livet för en stabil och långsiktig planering.
- **Flexibla lösningar:** Överväg flexpension eller löneväxling för ökat sparande och flexibilitet.

50–67 år: Inför pensionering

- **Sök rådgivning för att optimera pensionsstrategin.**
- **Planera hur och när pensionen ska tas ut** och diversifiera portföljen.
- **Överväg konsolidering** av kapital vid behov för bättre kontroll och villkor, men **beakta att försäkringsskyddet bibehålls.**

Vår syn på saken:

Medvetna och strategiska val i varje livsfas säkerställer att man nyttjar pensionssystemet maximalt, ger trygghet och förbättrar handlingsfrihet vid pensionering.

Har du frågor om rapporten eller om förmåner till anställda?

Välkommen att kontakta oss!
www.spp.se | 0771-598 102

Så här har vi gjort rapporten

Rapporten är resultatet av ett gemensamt arbete mellan SPP och Arkwright. I arbetet har vi samlat in och analyserat data från ett brett spektrum av källor, såsom statistiska myndigheter (SCB, Eurostat), internationella organisationer (OECD, Världsbanken), finansinstitut (SEB, HSBC, AP7), branschorganisationer (Svensk Försäkring, CFA Institute), forskningsinstitut (Oxford Economics, Capital Economics) och media (Veckans Fokus). Genom att kombinera dessa data med interna analyser har vi kunnat identifiera trender om ekonomi, arbetsmarknad och pensioner.